

یاه هفلوم یسررب عمجل اهدعاق

«حطال نملوا نکما امهم عمجل ا»

- القع هب هضرع لباق عمج: «عمجل ا»
- عمج ماسقا:
- رتهب / دیاب = «یلوا»

ه ب هضرع لباق عمج: «ع مجلا» القع

ماچنا یرتالاب عمج دناوتم دنکب تفرشیپ یسک ره هک یلحارم و «نکما امهم ع مجلا» زا ام دوصقم یعمج، دارم هکنیا هن. دندنک دیأت ار نآ، درک هضرع ءالقع فرع ه ب ار عمج نآ رگا هک تسا نیا، دده ددخب نآ ه ب یلقاع ره هک دشاب.

نیا اما [1] دنا هتفگ ءاملع ار نآ طبابوض هک تسایعمج، یفرع عمج. تسایفرع عمج زا ریغ، نیا و هقف ملع زا لاس دصتفه. تسا هدوبن رداق نآ رب فرع دوخ هک تسایعمج میوگیم هک یعمج یرگید هیقف لاس دصتفه زا دعب اما. دندییم ضراعت زونه ود نآ نیب همه، هتشدگ ءاهقف هتحابم [2] دندییم عمج ود نآ نیب دیآیم.

دنا هتفگ نینچ یفرع عمج حیضوت رد [1]:

وَأُضْرَعَتِ الْهَجْوُ إِلَى تَابِثِ الْإِلَاقِمِ وَ الْإِلْدَلِ بِسَحْبِ الْدَّالِ وَأُفْلِحَ الْإِلْدَلُ فِي فِائِنَتِهِ وَهُوَ ضَرَّاعَتُ الْإِلْصَافِ أَمَّا عَمَّا تَجَافِئْتُمْ مَدْعُومَ الْإِلْمَاجِ أَمَّا هَذَا بِذِكْرِ مَلْعِ نَابِضِ الْإِلْمَاجِ وَهُوَ الْقِيْقُحُ دَاخِلُ الْإِلْمَاجِ

وَضَرَّاعَتُ الْإِلْمَاجِ أَمَّا هَذَا إِذَا أَمَّا لَوْلَدِمِ فِي فِائِنَتِهِ دَرَجَمُ أَمَّا هَذَا فِي ضَرَّاعَتِ الْإِلْمَاجِ وَهُوَ الْإِلْمَاجُ

ارخؤم وَا ناك امدقم رخآلآ نم ديرا ام ةيكم نايب يلإ ارطان قيس دق امه دحأ نوكي نأب

وه امك امه دحأ صوصخ يف فرصتلاب امهنيب قفو فرعلا يلع اضرع اذا وحن يلع اناك وأ ةلدالآ لثم عم ةيلوألآ اهنياوانع تاعوضومل ماكحأ نايبل ةلفكتمل ةلدالآ لثم يف درطم ةيوناثلآ اهنياوانع اهمكحأل لفكتي امم رارطضالآ و هاركإلآ و ررضالآ و جرحالآ و رسعلل ةيفانلآ امك امهريغ يف قفتي و الصأ امهنيب ةبسئلآ طحالآ و ةيفانلآ ةلدالآ امه لثم يف مدقي ثيح يفخي ال.

ناك ول و نيعمل امه دحأ يف وَا امهنيب فرصتلاب يلع ةنيرق امه عومجم نوكي يف امهنيب فرصتلاب وَا ... رهظأ رخآلآ

وَأُصْنَلْ عَمَّ رَهَاطِلَا يَفْ اَمَكْ رَخَّالَا يَفْ فِرْصَتِلَا يَلْعَ ةَنيرَقْ اَمَهْدَحْ اَنَّا اَضْرَعْتِ الْإِلْمَاجِ وَ... اَنَّا بِنَا ثِيْحَ رَهَاطِلَا وَ اَصْنَا اَمَهْدَحْ اَنَّا اَمَمَّ اَمَهْلَثْمَ وَ اَدْيَقْمَلَا وَ قَلْطَمَلَا وَ صَاخَلَا وَ مَاعَلَا لَثْمَ رَهَاطِلَا. رَخَّالَا يَفْ فِرْصَتِلَا يَلْعَ ةَنيرَقْ رَهَاطِلَا وَ اَصْنَلَا نوك يَلْعَ فِرْعَلَا

مدعل ةضراعتم ريغ اهنأ إلآ اهتالولدم بسحب ةيفانتم تناك نإ و روصلآ هذه يف ةلدالآ ةلمجلاب و ةطحاللمب لب ةريحتم ةرواحملا ءانبأ يقبت ثيحب تابتالآ ماقم يف و ةلدالآ يف اهي فانن يثلآ ةافانملا ه ب عفترت امب افرع ضعبلا يف وَا عيمجلآ يف فرصتي اهضعب صوصخ وَا عومجملا

(438-437 ص:)، (تېبل لآ عبط) لوصألا ةيفافك) نېبل ي ف نوكت

قبي مل ثيحب اعجم امهنيب فرعلا يار نإف ةلالدلا ثيح نم ناضراعتم ناليلد درو اذا لكل وأ امه دحلأ رخآ روهظ رخآلا إلامه دحأ مض نم لصح و **امهنم دارملا فاشكتسا يف اريحتم** فرصتلا ىلع ةنيرق امه دحأ نوكتي ثيحب اعجم امه تظحالم نود نم هي ف ارهاظ ناك ام ريغ امهنم دحاو نيب عمجل نم دب الف ةنيرقلا ةهج نم راهظتسال نوكتي ف رخآلا ةنيرق امهنم دحاو لك وأ رخآلا يف امهنيب ضراعتلا يفتني ف هي لعل ةيفرعلا ةرواحملا ةقيرط دعامس لمنيل لذل

ماسقأ يف فرعلا عمجل و

ميدقت و ،رهاطلا ىلع صنللا ميدقت دءاق يه و ،دءاقلل هذه نع ةعرفتملا دءاوقلا ناونع تحت ي تأت ةءاق و ،دورولا دءاق و ،قلطملا ىلع ديقملا ميدقت و ،ماعلا ىلع صاخلا ميدقت و ،رهاطلا ىلع رهظألا (449-450 ص: ،ةيماملإ بهذم ىلع هقفل لوصأ دءاق).كلذ ريغ و ،عمجل دهاش دءاق و ،ةموكلحل

ريسفت ىلع ةنيرق نيليلدلا دحأ ناك لب فرعلا رظن يف ارقئتسم نكي مل اذا ضراعتلا نأ ةنيرقلل اقفو رخآلا ليلدلا ليوأتب امهنيب عمجل بجو ،**رخآلا ليلدلا نم عراشلا دوصقم**

رخآلا مالكل ريسفت لجأل ملكتملا لبق نم دعمل مالكل ةنيرقلل اب دصقن و

يفاني امه دحأ نم رهاظلا ناك و نامالك هنم ردص اذا ملكتملا نإف ،حضاو دءاقلل هذه يف هجولا و مالكل نم هدوصقم ريسفتل ملكتملا لبق نم دءا دق ناك ني مالكل دحأ نكل و ،رخآلا نم رهاظلا دوصقم مهفن نأ بجي انأل ،رخآلا ىلع كلذك ملكتملا هدعأ ام رهاظ مدقي نأ دب الف ،هل لباقملا .اهرقي يتلا ةقيرطلل اقفو هي مالك عومجم نم ملكتملا

نيوحن ىلع رخآلا مالكل نم هدوصقم ريسفتل ني مالكل دحأ ملكتملا دادعإ و

ءرابعب مهفي دق دادعإلا اذه و .ملكتملا صخش لبق نم دادعإلا ي ،يصخشلا دادعإلا :لوالا وحنلا هنوك يف مالكل روهظب مهفي دق و ،اذك قباسلا ي مالكب دصقأ هي مالك دحأ يف لاق اذا امك ،ةحيرص ...كلذ يف ةحيرص ءرابعل نكت مل نإ و رخآلا مالكل دافم ىلإ ارطان

ملكتملا امومع هؤانب رقتسا ي فرعلا ملكتملا نأ ىنعمب يعونلا ي فرعلا دادعإلا :يناثلا وحنلا لك يف لصألا نا ثيح و ،رخآلا ىلع ةنيرق ني عمل امه دحأ نم لعجي نأ ليلقلل اذه نم ني مالكب كلذ وه هلا رهاظ نوكتي ةرواحملا ةماعلا ةيفرعلا تافصاوملا قفو يرجي هنأ ملكتم

هدراوم يف ضراعتلا ىمسي و ،**يفرعلا عمجل دراومب ةنيرقلا تالاح عيجم ىمست و** وه و ،رقتسملا ضراعتلا نع هل ازيي مت ،يفرعلا عمجل لب لحي هنأل ،رقتسملا ريغ ضراعتلاب ،(ىمالسا تاراشتنا عبط) لوصألا ملع يف سورد).يفرعلا عمجل هي رسي تي ال يذلا ضراعتلا (456-459 ص: 1ج

لح يارب فرع هك تسا ىياضف رد ى فرع عمج ،قباس هقيلعت رد نويلوصا تارابع هب هجوت اب [2] رب هنيرق اراه نأ يودره اى ضراعتم ليلدود زا ىكى و دوش ىمن ىمگرددس و ريحت راجد ،يودب ضراعت يودب ضراعت عفر و لكشم لعفلاب لحي فرع عمج ،رگيد تارابع هب.دنيب ىم عراش دارم فشك رد هك تسا يدج يدح هب ضراعت هك تسا ىياج رد ،عمج زا داتسا دوصقم اما .تسا رابخا نيب دوجوم رانك اب و دىآ ىم هي قف اه لاس زا سپ ،دزاس ىم ريحتم اروا و دشك ىم شلاچ هب ارفرع ىلوا هلهو نارطان ىمامت هك دنك ىم عمج اريتاورود نانچ تامدقم ىخرب ندرک ناونع اى هلدا ىخرب ننتشاذگ مه .دندن ىم قىدصت اروا نأ ىجراخ

عمج فیرعت هک تساذل .تینیرق هن و یگداس هب ضراعت لح هن و تساریحت مدع هن ،ماقم نیارد
نایب قبط عمجلال هدعاق لاح نیع رد اما .تسین قبطنم،داتسا یوس زا هدش هئارا عمج رب یفرع
دریگیمربرد مه ار دروم نیاناشیا

عجم ماسقا

ی ف ر ع م ج ۱۰

[illegible]

راه‌ظت‌سای ده‌اش‌لا عم‌ع‌م‌ج‌۲۰

[1] [2]

نآتمس هب فرع ندناشک و **[3]راهطتسا** اب یفرع عمج و روهظ :مدرکیم ضرع نم هک ینامه :داتسا می‌دی‌مهف^۱ ادعب ام هک هچ.

یّٰ بَلِّ دَہَاشْ، یّٰ عَرَشْ دَہَاشْ

درگاه: [4]

دش اب یّ بل دهاش ولو دهاش قل طم روظنم ای ،تسا یعرش یجراخ دهاش ،دهاش زا امش روظنم :داتسا
دش اب اهزیچ روظنیا و هیلقع نئارق

مَاعِ فِرْعَ رَطْنِمْ رَدَّ ارْ هَنْ رِقْ نَأْ يَتَقَوْ وَ دِرِيذْ پِيْمِ مَاعِ فِرْعِ هَكَ يَا هَنْ رِقْ يَنْ عِيْ اَنْ عَمِ نِيْا هَبْ دِهَاشْ رِگَا قُلِّلَتْ نَأْ هَبْ ، اَلْقَعِ يَشْمِ دِرُومِ نَطْ هَكَ يَعْ مَجْ كِيْ نَاوَنْ عَهَبْ ، دِيْ آيِمْ عَمَجِ نِيْا مِهْ وَ اِيَرْبِ ، مِيْ هَدَبْ رَارِقْ تَسَا لُوبْ قَمِ مِهْ عَمَجِ نِيْا ، تَسَا هَتْ فِرْگِ

دندراد مه یرگید نونظ اما ، تساعطق دننام اهنآ یارب هک دندراد هینانیمطا نونظ یرس کی ءالقع نوچ ددرگیم نونظ نیمه قبط اهنآ ایاند ، ددنکیم یشم نآ قبط اما تسرین ینانیمطا هک

ی غر بت عم ج. ۳

[5].

ی‌ان‌ع‌ه‌ب ن‌آ و تس‌ا ان‌ع‌م ن‌ی‌ا ه‌ب ن‌ی‌ا می‌وگی‌م ن‌م ی‌ن‌عی، یدروآرد ن‌م، تس‌ا ه‌د‌م‌آ ن‌وری‌ب بی‌ج زا ع‌ج
[6]. رگی‌د

،ني ليل دلدا نيب عمجلان مٿ :دىامرف ىم لئاسر رب دوخ هى شاح رد ىدزى مظاك دمحم دىس موحرم [1]

،جراخل نم ءيش ىل لجاتحي ال فرعل مهف هءعاسي امم رهظال واصل ىل ره اطلال لمح ب نوکي دق

يِّلصي يراعلا نأ اضيأ درو و ،اي موم امئاق يِّلصي يراعلا نأ درو اذامك دهاشب اعجم نوکي دق و يِّلصي يراعلا نأ اضيأ درو هنأ صرف ول نكل ،امهنبي عمج هجو فرعل فرعي ال ثيحب امه نإ اسلاج ليصف تال اذهب ني لولوال نيب عمجلال ادهاش اذه راص نمأل مدع عم اسلاج و علطمال نم نمأل عم امئاق ،ةثالثل اعومجم ةطحالمب لولوال مسقلا ىل لمسقلا اذه عاجرا نكمي و .اضيأ فرعل هءعاسي و

امهرودصب عطق ول ثيحب ناك و نيابتلاب ناليلد ضراعت اذامك كلذ و لي وائلاب اعجم نوکي دق و كلذ ن مٿ ،ضقان تال نع ميكلال مالكل انوص يلي وائلال ىنعمال كلذ ةدارا موزلب لقعل مكلحي ىل لكال نوکي و ايقابل نم برقا اهضعب اددعتم نوکي دق و ادحتم نوکي دق يلي وائلال ىنعمال ني مسقلا ادع ام ةءاقلال ي ف عازنل لحم ن :لوقن ف كلذ تفرع اذامك ،دعبل و برقلال ي ف ةيوسلال (447ص ؛ 3ج ؛ لولوال دئارف ةيشاح) ي فخي ال امك ني لولوال

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا ىكى مالک [2]

ىجراخ نئارق همى مض اب اما دناسرىمن ار بلطم اودب ماع فرع دزن ىتاور هك تسا نأ راهطتسا [3] لد نم هب ناىاقآ دىوگىم دوخ تبحص يادتببا رد لاثم يارب .دوشىم امش ناىب دهم ىلخاد اى [هدش ناىب تامدقم رطابخ] دىناوخىم ار تىاور ىتقو ؛ دىشاب هتشاد نهذ رد ار همدم دنچ نى ؛ دىهدب روهظ نى ؛ تسه ناشنهذ رد امش تامدقم نوچ دنمهفىم ار راکشآ و حضاو بلطم كى تىاور نى زا همه ربتعم طابنتسا كى راهطتسا ؛ تسا راهطتسا ىلو دنمهفب ناشدوخ يروف ءادتبا همه هك تسىن (25/7/1395 خىرات ، داتسا هقف جراخ سرد). دىشابىم هىداهتجا هلدا رد ىوق

ناتسود زا ىكى مالک همادا [4]

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا ىكى مالک همادا [5]

مسق 9 هب ار عمج ،دش هراشا نأ هب اقباس هك رابخالا نيب عمجلال هلاسرد ىناهبهب دىحو موحرم [6] دننك ىم مىسقت :

نيضراعتمال ةطحالم درجمب هب ملعلال لصحي يذل عمجلال :لولوال

،جراخ رمأ ببسب هب ملعلال لصحي يذل :يئاثلال

،ةجج نوکي ي نط دهاش هل يذل عمجلال :ثلاثلال

تلق :لاق يورهال مالسلال دبع نع قودصلال هاور ام :تسا تىاور نى ،مسق نى ى هلثما زا كئابآ نع يور دق !ملس و هلآ و هيلع هللال ىلص هللال لوسر نب اي :مالسلال هيلع اضرلل :مالسلال مهيلع اضيأ مهنع يور و ،تارافك ثالث :هيف رطفأ و اناضمر رهش ي ف عماج نمي ف مارج ىل رطفأ و امارح عماج ىتمف ،اعيمج امهه :لاق ؟ذخأن نيئيدجلال ي أبف ،ةدحاو ةرافك ،لالح ىل رطفأ و اللال حكن ناك نا و :لاق نأ ىل ... تارافك ثالث هيلع ف اناضمر رهش ي ف (453- 454ص ،نتم ،ةلولوال لئاسرلا) «ةدحاو ةرافك هيلع ف

عمجل سفلنل ال ،هنم تبث ام و هاضتقا امل دهاش كانه نوکي ام عمجل ماسقأ نم :عبارلا

ود نايم عمج هب ،تياور رد دوخ مام اچنآ رد هک تسنا نيا رد قباس مسق اب مسق نيا توافت
ميراد جج و هلدا نايم زايدهاش ،عمج دوخ يارب ام هک تساذل و دنا هتخادرپ هلدا هتسد

عئاش لمح هب ،اه نآ نايم عمج و هقباس تياور هب هراشا نودب يربتع عم تياور مسق نيا رد ام
،تسنا هتشاذگ ام لباقم ليلد هتسد ود عمج يارب يهار

هنا اضيا درو و ،ةالصل ديغي ال ةساجنل يسان نأ نم درو ام : زا تسنا ترابع مسق نيا لاثم
تسانع اب هک (460: ص ،نتم ،ةلوصلأل لئاسرلا)جراخ نود تقولا ي ف ديغي هنا درو و ،ديغي
هب يا هراشا مام دوخ هک نيا نودب دوش يم لح قباس تياور ود ضراعت لکشم ،ريخا تياور هب
،دنشاب هدرک اه نآ نايم عمج و اه نآ

نود نم نيضراعتمل دحأ يضتقمب المم و ءانب نوکي و ،ةجج دهاش هل نوکي ال يذل عمجل :سماخل
ليوأتل و فرصتلاب هيل رخآلل اعاجرا و هي فرصت

ينبي ف ،لعفل كلذ بوجو رخآل رهاظ و ،لعف بابحتسا امهدحأ رهاظ نوکي : مسق نيا لاثم
نيب اعمج سكةلاب و ،بابحتسالال يلع هلمحب بوجولا لوؤي و ،بابحتسالال يلع رمأل
(462: ص ،نتم ،ةلوصلأل لئاسرلا) .نيضراعتمل

يف امهرهاظ و نيفرطال يضتقمب المم و ءانب نوکي و ،ةجج دهاش هل نوکي ال يذل عمجل :سداسل
و تاديقتل و تاضيصختل لثم كلذ و ،الصأ عيشب امهوعومجم نع اجورخ نوکي ال و ،ةلمجل
،امهرهاظن

نوکي ال و ،هاضتقمب المم و ،هيلع هؤانب نوکي نأ بريختلاب عمجل -عمجل ماسقأ نم :-عباسل
،ةجج دهاش هل

هدلب لخد يتح لصي مل و -رفسلال ي ف وه و -تقولا كردأ نم نأ نم درو ام لثم :مسق نيا لاثم
(479: ص ،نتم ،ةلوصلأل لئاسرلا)رصقي هنا -اضيا -درو و ةالصل متي

و نيضراعتمل دحأ رهاظ المم هؤانب نوکي و ،ةجج دهاش هل نوکي ال ام وه -عمجل ماسقأ نم :-نماثل
رخآل رهاظ فالخ

نطاب سم اذك و عوضولا ضقنت ال ةلبقل نأ يلع لدي رابخأل نم اريثك نأ :مسق نيا لاثم
لئاسرلا)عوضولا داعأ كلذ لعف نم نأ و ،عوضولا ضقني هنا :رابخأل ضعب ي ف درو و ربدل
هب مود تياور و دوش يم لوا تياور رهاظ هب ذخا ضرف نيا رد هک (480: ص ،نتم ،ةلوصلأل
،دوش يم هدرپ ليوات هداعا بابحتسا

نع الودع و ،نيرهاظال الك نع اجورخ نوکي و ،ةجج دهاش هل نوکي ال ام -عمجل ماسقأ نم :-عساتل
،نيضراعتمل نم دحاو لك ي ف ردابتمل

و محابا هب ار بوجو ،تمرح رب يرگي و بوجو رب ليلد كي تللد ضراعت رد :مسق نيا لاثم
،ميرب يم ليوات تهارك هب ارتمرح

هدعاق دروم رد هئاگ ۵ تالاکشا حرط هب ،ماسقا رکذ زاشيپ و ادتبا دوخ ي هلاسرد ،ديحو موحرم
،دنزادرپ يم نکما امهم عمجل

،ليلدلل حرط ليوأتل نأ نم هيل لئانرشأ ام :يلوال

نم مالمسلل مهيلع مهنع درو ام ىلإ افاضم ؟هلعل زوجملا ام و ،نيمختلاب لوق ليوأتلانإ :ةيناثلا
ملع يال امب لوقلا نع يهنلا

رابخألا و تايآلا ي ف درو هنأ عم ،عمجلل ىضتقمب ىتفي فيكهنإف ،ىوتفلل بسحب :ةثلاثلا
ةلماكلل تاديدهتلل و ةغلابلل تافيوختلل رثك دق و ،عراشلل نم تثبث ام ريغب ىوتفلل نم عنملل
ىنعملل اذه ىلع

لماعي و تادابلل بكتري رذع ي أب و ؟عمجلل ىضتقم راتخي فيكهنإف ،لمعلل بسحب :ةعبارلل
كلذ ريغ ىلإ .. ؟لتقي و برضي و لاومألا ذخأي و جورفلل حكني و تالماعملل

فلاخم و رابتعالل فلاخم اذك و ،ةرتاوتم نوكت نأ تداك يتلل رابخألا نم رهظ ام فالخ هنإ :ةسماخلل
(452-453ص ؛ نتم ؛ ةيلوصلألا لئاسرلل)انرشأ امك -اضيا نيرخأتملا لب -ءامدقلل ةقيرطلل اضيا

مسق ود فالخ هب ،دناد ىمن دراو لوا مسق ٧ رد ار تالاكشال نيا ،هناگ هن عمج ماسقلا نايب زاسپ و
دناد ىم ربتعم ريغ اراه نأ و دراو ار تالاكشال هك ريخا .

دوش ىم هداد خساپ دوجوم تالاكشال زارايسب ،هلاقم همادا رد .

و تسراخيش بانج هاگن زاسوا،ىفرع عمج هب دىحو هاگن هك تشاد هجوت دياب مه ار هتكن نيا
درىگ ىمرب رد مه -دوب هدش هراشال نأ هب ىدزى دىس ترابع رد هك- ار دهاشلل عم عمج زالى دراوم

؟رتەب / دیاب = «ی‌لوا»

: ه‌داس لاؤس دنچ

ی‌لوا؟ دی‌وگی‌م ار عمج زواج ای عمج بوجو؟ دی‌وگی‌م یزیچ هچ «حرطالا نم ی‌لوا نکما امهم عمجالا هدعاق»-
لاوس کی نیا ؟تسا «بجی» یانعمه‌ب «

لاح وّا متح ینعی «ی‌لوا»، ه‌ینییعت «ی‌لوا»؛ تسا «بجو زاج اذا» دراوم زانیا دندومرف هیافک بحاص
و ماع اچک ره هک دی‌وگی‌مّا دعب و دیرکن لوبق هک امش. [1]تسین نیا رد «ی‌لوا» هملک روهظ هک نآ
دیه‌تفرگ ه‌ینییعت یانعمه‌ب ار «ی‌لوا»، مینک لمح هک میروبجم، دوب صاخ

یرظن لقع رد تی‌ولوا؛ یلمع لقع رد تی‌ولوا

تسا بوجو یانعمه‌ب، دش تایعقاو مهف ی‌تقو یرظن لقع رد. دروآیم بوجو یلمع لقع رد تی‌ولوا
ه‌زورما، تسین یکیو رفص و دروآیم یکی‌کشت تی‌ولوا مه یرظن لقع دنیوگی‌م ام رصع رد ه‌تبالا

تسین بوجو یانعمه‌ب تی‌ولوا یلمع تمکح رد اما؛ [3]تسا هدش فورعم یزاف قطنم ه‌ب
فالخ اما؛ تسا نیا اهانآ نیرته‌ب و ماهدرک نیگنس و کبس و ماه‌دی ار روم زانیا ه‌ومجم دی‌وگی‌م لقع
تسین انعم نیا ه‌ب، تسا نیرته‌ب نیا اهانآ نیب رد و مدید ار هار دنچ دی‌وگی‌م، دنی‌من در مه ار نآ
لباق هک دنیوگی‌م، دنی‌کی‌م ه‌شدخ مه یرظن لقع رد نآلا، تسا بجاو سپ تسا نیرته‌ب نوچ هک
رگید تسا یلمع لقع رد اما ثحبّا لعف، تسه فعض و تدش

[4]تسا بوجو یانعمه‌ب تی‌ولوا یلمع تمکح رد اما؛ [3]تسا هدش فورعم یزاف قطنم ه‌ب

عمج: دنیوگی‌م هک تسا نیا رب‌القع‌ان‌ب، یلمع لقع: دی‌وگی‌م نم، م‌درکن ضرع دبعت هک نم
یی‌اج ات دنیوگی‌م و دناهدید ار روم عومجم‌القع!؟ تسا بوجو یانعمه‌ب «رته‌ب» ای آ اما، تسا رته‌ب
مه ی‌عرش بابحتسا یانعمه‌ب تی‌ولوا، تسا بحتسم ینعی، تسا ی‌لوا دینک عمج دیناوتیم هک
نیا؟ دراد داری‌ش‌ی‌اجک نیا، م‌یمه‌ف یم نامدوخ هک یرته‌ب نامه، تسا رته‌ب ینعی؛ دی‌وگی‌م مه‌اوخ یم
ار حل‌اصم و م‌کح نوچ یلمع لقع، ن‌کن دی‌وگی‌م ای ن‌کن دی‌وگی‌م ای یلمع لقع هک تسین روط
تسا رته‌ب نیا، تسه وت یولج هار دنچ دی‌وگی‌م ی‌هاگ، دنی‌کی‌م نیگنس و کبس و دنی‌بیم

عمج یارب شالت تی‌ولوا: «ی‌لوا»

[5]تسا بوجو یانعمه‌ب تی‌ولوا یلمع تمکح رد اما؛ [3]تسا هدش فورعم یزاف قطنم ه‌ب

نیا هب .دیوگ یم ن ار نیا لقع ،تسا یه اوخ بلد تفرگ تروص ی عمج ی تقو هک تسین نیا روظنم ی تقو دیوگی م امش .دیوگی م ن ار نیا لقع ،نکن عمج ی تساوخ رگا و نکب عمج ی تساوخ رگا هک انعم لمع نآ هب و مرادگب رانک ار عمج نیا مناوتیم ،دش عمج مه اب بوخ یلیخ مالک ود نیا هک مدیم هف ن لقع ،صاخ و ماع ردّالثم دیوگی م امش .تسا یرگید زیچ روظنم ،تسین نیا روظنم نکل ،منکن تسین نیا ام روظنم ،دینکن عمج دی تساوخ رگا ،دینکب عمج دی تساوخ رگا دیوگی م

،تفرگ تروص عمج ی تقو هکنیا هن ،تسا عمج یارب شالت ینعی ،تسا «نکما امهم» ام روظنم مینک هضرع ماع فرع هب ار نآ رگا هک یاهنوگ هب دریگب تروص عمج ی تقو .مینک اهر ار نآ میناوتیم ،میدرک ادیپ ار تسا لوبقم فرع دزن هک یعمج و میدیشک تمحز هک نیا زا دعب ینعی ،دریپیم ار نآ [6]مینکی م نضرع ار نیا ام ؛هن ای مینک ذخا نآ هب هک میتسه راتخم نانچمه میوگب الاح

رقتسم ریحت :ریخت عوضوم

ماچنا یحضاو یه علاطم کی ی هزادنا هب رگا ینعی «نکما امهم» .[7]دنک زاب ار شمشچ اقاآ جاح لوق هب وا لاح نیا اب اما ،دشیم حضاو وا یارب ود نآ نایم عمج ،دوب هدرک لمأت هزادنا نیمه هب و دوب هداد دیوگی م هکی یاجرد عراش روظنم نوچ ؛هن ؟دینادیم روزعم ار دهتجم نیا ایآ ،درک مکح و دید ضراعت برغم زامن زا دعب رگا یحت .تسا رقتسم ریحت روظنم ،تسا لهس وت رب رما یدش ریحتم ی تقو هکنیا هن ،[8]دوشب رقتسم یورت زا دعب کش هک تسا ییاج رد ،هن ای تسا لطاب هک یدرک کش .تسا یراج ریخت دیوگب دش لصاح شنهذ رد هک یایفانت نیرت کچوک هب ،تسا دهتجم نوچ

نیم دشاب یراصنا خیش رگا- دیمهفن نیا زا شیب و دش رقتسم دهتجم نیا یارب ریحت رگا اما هتفگ شدی تاسا هک- یصخش نینچ رگا -دیمهفیم نیا زا شیب صخش نیا اما ،دنکیم عمج اهنیا ار ریخت دناوتیم اذل ،تسا ضراعت دیوگی م ،داتفا ریگ و درک علاطم -دراد داهتجا هوق وا هک دنا هدشن رقتسم خیش لثم یسک یارب دنچ ره ،تسا هدش رقتسم ریحت وا یارب اریر .دنک یراج دشاب

یرگید یارب رگا اما ،دنک عمج اهنآ نیم دیابّامتح دیاب شیب ریخت یصخش یارب رگا ینعی ریخت نآ هکلب .دوب ده اوخن وا لماش ماما «ریختف نذا» .تسین ریخت وا هفیظو تشادن ریخت اب مه نآ ،نک رکف و تسباب هک ار ریحتم نآ ما هدرکن فیلکت .تسا ریحتم هک تسا یسک یارب یاهعسوت هچ مولع نیا هک دننادیم یداع یاهناسنا ،دراد یناسنا مولع و قوقح و هقف هک یاهعسوت یلاع هب دسرب هچ ؛دراد

بجاو شالت ؛زیاج شالت

مشچ» لثم شالت هک یسک یارب ،تسا زیاج عمج هب ندیسر یارب شالت یلک تروص هب نیاربانب دوشب رقتسم ریحت نیا هکنیا قدص یارب تسا بجاو شالت نیا تسا «ندرک زاب

[1] دوش هعجارم 34 یقرواپ هب

[2] سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس

شزرا نآ رد هک هدوب **یشزرا دنج یاه قطنم** زا یلکش (fuzzy logic: **یسیلگنا** هب) یزاف قطنم [3] روظنم هب قطنم نیا. دشاب اهنآ دوخ و ۱ و ۰ نیب **یقیقح ددع** ره دناوتیم اهریغتم **یقطنم** ره دناوتیم یتسرد نازیم هک یروط هب، دوشیم یریگراکهب یئزج یتسرد موهفم یریگراکهب **هی رطن** میظنت یپ رد راب نیلوا یزاف قطنم حالطصا. دشاب طلغآ الماک و تسردآ الماک نیب یرادقم یانعم هب یزاف هژاو. دش رهاظ ون تاب ساجم هتسرد (م ۱۹۶۵) **هراز یفطل** هلیسو هب **یزاف یاهه و مچم** تسا (روانش) مهبم و حضاوان، قیقدریغ

زا یزاف قطنم: درک فیرعت هتسرد نیا هداس روطه ب ناوتیم ار یرازفامرن مولع رد قطنم نیا درب راک مولع یاینده یارب دیدج یه اگرد و هتفر رتارف کی سالتک یاه رازفامرن «کی و رفص» یاه شزرا قطنم و قطنم رد زین ار **کی** و **رفص** دادعا نیب دودحمان و روانش یاضف اریز، دیاشگیم اهنایار و یرازفامرن ای «میورب» شزرا ود نیب یاضف زا یزاف قطنم. دشکیم شلاچ هب و هدرب راک هب دوخ یاه لال دتسا جابختسا ار «میورب دراد لامتحا» یتح ای «رگا میوریم» ای «میورب دیاش» دیدج یاه شزرا، «میورن» **نالیب** یاهنایار یسررب زا سپ **کنا ب** ریدم لاثم ناوئع هب بیترت نیدب. دریگیم راک هب و هدرب: دیوگب و هتفر «میهدیم ماو» ای «میهدیم ماو» قطنم زا رتارف دناوتیم ناگزراب کی یداصتقا: «...یلو میهدیم ماو» ای «...رگا میهدیم ماو».

هتخیرات

رتمک اریز تفاین هار نورب هب اهاگشناد هاگرد زا ۱۹۶۵ زا سپ لاس تسبب زا شیب یزاف قطنم و انعم ینپاژ نارگتعنص هتشدگ نرق یدالیم ۸۰ هه طساوا رد. دوب هدرب کرد ار نآ یانعم یسک و تیاده حرط اهنآ هژورپ نیلوا. دنتفرگ راک هب ار یزاف قطنم و هتفایرد ار ملع نیا یتعنص شزرا و یزیرهمانرب **یجاتیه** تکرش طسوت هک دوب **یادنس** رهش **ینیمزریز راطق** راکدوخ مامت لرتنک زاغآ: دوشیم هصالخ هتسرد نیا هداس روطه ب اهنپاژ ریگمشچ و قفوم حرط نیا هتسرد. دش هتخاس سوسحمان نداتسیا و زمرب، سوسحمان نتفرگباتش، راطق (یاه برض یاهناکت) سوسحمان تکرش یاه اگتسد یژولونکت رد عیرس رایسب یزاف قطنم سپ نیا زا. قرب فرصم رد ییوج هفرص و تسد ندیزرل نمض لاتیج ید ملیف ریوصت ندیزرلن هلمج زا) تفای هار اهنپاژ ریوصت و یتوص یاهتجب جوم ندیباوخ زا سپ، یدالیم ۱۹۹۰ هه طساوا رد ینعی، رید رایسب اهیپورا، (رادرب ملیف دندرک زاغآ ار نآ زا یتعنص هتفای یزاف قطنم اب هتبار رد یملع.

دوشیم رهاظ زیامت تروص ود هب هتلاطم دروم لئاسم زا یرایسب یارب زاین دروم شناد

لصف و لح یارب و هدش میظنت شیب زا هک یضایر یاهلومرف و تالداعم و اه لدم لثم **ینیع شناد** ۱. دریگیم رارق هتفای تسا دروم یسدنهم ای، یمیش، کیزیف یلومعم لئاسم

یلو، هدوب یتخان شنا ب ز نایب و فیصوت لباق یدودح ات هک ییاهینتسناد لثم **یصخش شناد** ۲. **ای ینمض شناد**، شناد عون نیا هب. درادن دوجوآلومعم یتنس تایضایر کمک اب اهنآ ندرک یمک ناکما. دوشیم هتفگ **یحیولت شناد**.

هب ار اهنآ دشوکیم یزاف قطنم، تسا زاین دروم شناد عون ود ره دراوم زا یرایسب رد هک اج نآ زا (ایدپ یکیو تیساس). دندرک گنهامه رگی دکیاب یضایر لدم کی کمک هب و یقطنم، مظنم یتروص

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [4]

لکش هب (یی‌اوتحم) یلوصا ای ههقف هدعاق کی هک نآ زا شیب عمجلا هدعاق :تفگ ناوتب دیاش [6] یم نییبت هیقف یارب ار عراش یضرم درکیور و تهج ینعی تسایشور ی هدعاق کی، دشاب جیار لاح راذگب عمج هب ندیسر یارب شالت رب ار دوخ ی هیلوا یانب دیوگ یم هیقف هب هدعاق نیا .دنک نیا رد هیکت سپ .یرادن یتجح نآ زا فلخت رد و نک لمع نآ هب یدیسر همه لوبقم یفرع عمج هب رگا نایم عمج و مهف یارب ناکم ادح ات هک دنک یم نایب هیقف یارب و تسای ناکم امهم ی هملک رب ترابع و یشور دعاوق توافت .دش دهاوخ نییبت همادا رد هک مازللاا وحن یلع ال هتبالا دشاب اشوک هلدا هرورضلا ردقب لاطبالا و ناکمالا ردقب حیحصتلا هدعاق یسررب هلاقم رد ناوت یم ار یی‌اوتحم دعاوق درک یریگیی:

مولعم نیا .«ةلحسلا ةهمسلا ةعیرشلا یلع ءثعب» میونشیم همه ار فورعم تیاور نیا ام یتقو» شور ،عیرشت شور نآ ،دیایب نهذ هب اوتحم هکنیا زا لباق اما .دیآیم نهذ هب مه اوتحم هک تسای اوتحم اب ؟هزوح مادک رد .دشاب لی‌هست رب شئانب دهاوخیم تعیرش ینعی .دنک یم هولج ،نینقت تایرابتعالا ؟دوب هچ هفسلف رد یلک ملع .دیتفگیی هفسلف رد هک یاهماع روم لثم .میرادن راک ،تلع .ریثک ،دحاو دیتفگیی .دوبن شلد رد یاهلوقم چیه .ةماعلا رومالا نامه ای هیرمالا سفنالا هک دیدرکیی تبحص یروما کی هب عجار .دیدرکیمن تبحص صاخ تالوقم هب عجار .رخؤم ،مدقم .لولعم ار بلطم نیا ریطن .دوبن یصاخ هلوقم و هزوح کی هب عجار ،ثحب و تسای راج و یراس تالوقم همه رد .درادن راک تالماعم و زامن هب ةحمسلا ةلهسلا ةعیرشلا یلع .دینک لامعا اهشور رد دیناوتیم امش ره می‌هواخب هک یی‌اوتحم ناوئع هب هن ،شور کی ناوئع هب .دیامرفییم نایب دراد ار یلک شور کی .مینکب مکح جارختسا یروف نآ زا می‌دیسر یدروم ره رد یی‌اج

نیب توافت هاگادوخان تروص هب .دیسرپب اهنیا زا دننادیم رازفامرن یسدنهم هک یناسک زا نآلا و تسای (theme) م‌ت‌الثم نیا هک دننکیم کرد .دننکیم کرد‌الماک ار اوتحم و شور و لدم و وگلا عاونا حالطصا هب) ریغتم کی هب نداد رادقم اب تسای توافتم نیا و همانرب هب تسای لدم لامعا نآ لامعا .تسای زیچ ود اوتحم تویه اب شور تویه هک تسای نیا روظنم .(value لامعا

دیلوت یسنج هچ امش دیسرپی دیوری هناخراک کی هب .میراد گرزب هناخراک ات ود:رگیی لاثم هناخراک کی دیوریم .مینکیم دیلوت نی‌شام ،مینکیم دیلوت لیابوم دیوگیی م‌الثم ؟دینکیم .یدنبهتسب سانچا ام دیوگیی ؟دینکیم دیلوت هچ امش می‌یوگیی .رتگرزب نآ زا دیاش رگیی تسرد هبعج میراد ام .درادن اوتحم دیوگیی .وگب ار شی‌اوتحم ؟تسیچ سانچا نیا می‌یوگیی شور رد و نینقت رد‌اعقاو .یدنبهتسب دیلوت هناخراک .دنراذگب نآ لخاد ار رگیی یالاک ات مینکیم ،هذب نم هب یی‌الاک کی دیوگب هناخراک نیا هب هچ ره ،تسای شور یاضف ،اضف یهاگ نینقت دیلوت‌تیرییم هک رگیی هک یی‌اج نآ ات دیورب الاح .مینکیم دیلوت یدنبهتسب طقف نم دیوگیی .دننک یم تراطن دنی‌آیم طقف ،دنه‌دیم فرط هب مه یدنبهتسب اهنآ هک ،دننکب

لوّلس تروص هب .،یهقف دعاوق هب یهاگ ام،هقف یاضف رد دعاوق هتسد ود نیا قیبطت ماقم رد ار رد و مینبیم ار شلیلد ،تسای زواج هدعاق،مینکیم زاب ار هدعاق نی‌ارد .مینک یم هجوت لوّلس اما .اهلوّلس هب مینزیم رس روظنمی .تسای غارف هدعاق ،مینکیم زاب ار شررد یدعب لیلد .مینبیم رد ار یشور کی هکلب .هدی دن لوّلس ار اهنیا سدقم عراش می‌یوگیی مینکیم لامعا ار شور یهاگ می‌یوگب امش یارب ار اوتحم نآلا دینکیم کش هک یی‌اج رد تسین رارق هک هدرک لامعا اهنیا عومجم قفاوم تسای حیحص دیوگیی هکنآ مینادیم شور نیا قبط اما .دوش نشور دیاب ،لیلد نآلیلد هکلب (۵ ص ،هرورضلا ردقب لاطبالا و ناکمالا ردقب حیحصتلا هدعاق یسررب یروآدرگ) .«تسای هدعاق

شتشم یوت شملع تفگی م؟! تسی ن مزال ،هدرک عولط رجف ایآ هک ندرک هاگن .ندرک هاگن لثم :اقآ
(۴/۱۱/۱۳۸۴، جحل باتک ،هقف جراخ سرد).تسا

نمّ دب ال لب ،هثودح دّرجمب ءانبلأ وأ نالطبلا نمّ كشلا مكحب لمعل زوجي ال : (4 ةلأسم) [8]
؛(یشحملأ) یقثولأ ةورعلأ)كشلا رقتسي وأ ،نيفرطلأ دحأ حيحرت هل لصحي ىّح لمأتلأ و یّورتلا
(249 ص: ج3)